

**ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ**

**(Ακυρωτική Διαδικασία)**

**ΑΙΤΗΣΗ**

Της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Εργαζομένων Δημοσίων Νοσοκομείων (ΠΟΕΔΗΝ), η οποία εδρεύει στην Αθήνα, επί της οδού Αριστοτέλους αρ. 22, ΑΦΜ: 090194136, email: info@roedhn.gr, όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

**ΚΑΤΑ**

- 1) Του Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
- 2) Της Υπουργού Εσωτερικών
- 3) Της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, όπως νόμιμα εκπροσωπούνται.

**ΠΕΡΙ ΑΚΥΡΩΣΗΣ**

Της υπ' αρ. 113367/28-12-2023 απόφασης των Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, «Τροποποίηση της υπ' αρ. οικ.55932/1016/2-12-2016 (Β 3888) κοινής υπουργικής απόφασης, όπως ισχύει περί ειδικού προγράμματος απασχόλησης ανέργων στο δημόσιο τομέα της υγείας, σύμφωνα με το άρθρο 64 του ν.4430/2016 (Α 205)» (ΦΕΚ Β 7514/31-12-2023) κατά το μέρος, που προέβλεψε, ότι η υπ' αρ. υπ' αρ. 2/35134/ΔΕΠ/5-4-2023 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 2611) εφαρμόζεται από 31-12-2023 και ουχί αναδρομικά από 1-1-2023.

\*\*\*\*\*

## **ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ**

Προσβάλλεται η προσβαλλόμενη κανονιστική πράξη κατά το μέρος, που προέβη σε εξίσωση του καταβαλλόμενου επιδόματος επικινδύνου και ανθυγειεινής εργασίας των απασχολούμενων με πρόγραμμα απασχόλησης μακροχρονίως ανέργων, με το αντίστοιχο των μονίμων, αορίστου και ορισμένου χρόνου εργαζόμενων φορέων παροχής υπηρεσιών υγείας, χωρίς να προσδώσει στην εξίσωση αυτή αναδρομική ισχύ από 1-1-2023, ημερομηνία έναρξης ισχύος της υπ' αρ. υπ' αρ. 2/35134/ΔΕΠ/5-4-2023 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 2611). Οι λόγοι ακυρώσεως αφορούν σε παράβαση της αρχής της ισότητας (αρ. 4 παρ.1 Σ) (1<sup>ος</sup> Λόγος ακυρώσεως) και παράβασης της ρήτρας 4 της Κοινοτικής Οδηγίας 1999/70/ΕΚ για την διασφάλιση συνθηκών μη διάκρισης των εργαζομένων με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου (2<sup>ος</sup> Λόγος ακυρώσεως).

### **I. Επί του παραδεκτού της επιδίκου αιτήσεως ακυρώσεως.**

Η αιτούσα αποτελεί δευτεροβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση, που έχει συσταθεί και λειτουργεί βάσει των διατάξεων του ν.1264/1982 δυνάμει καταστατικού, που έχει εγκριθεί με την υπ' αρ. 1121/1978 απόφαση του Πρωτοδικείου Αθηνών και τροποποιήθηκε δυνάμει της υπ' αρ. 860/2010 όμοιας απόφασης. Η αιτούσα έχει εγγραφεί στα Βιβλία του Πρωτοδικείου Αθηνών με αρ. 231/ΟΜΟΣ. Σύμφωνα με το ως άνω καταστατικό, η αιτούσα εκπροσωπεί το σύνολο των εργαζομένων, ασχέτως ειδικότητας και σχέσεως εργασίας σε δημόσια, στρατιωτικά, πανεπιστημιακά Νοσοκομεία, σε Κέντρα Υγείας, σε Ιδρύματα Πρόνοιας, ανοικτής και κλειστής προστασίας, σε Θεραπευτήρια, καθώς και τους εργαζόμενους στο ΕΚΑΒ (αρ. 4). Σύμφωνα με την ως άνω πρόβλεψη μέλη μας καθίστανται εργαζόμενοι όλων των ειδικοτήτων, ιατροί, νοσηλευτές, διοικητικοί, βοηθητικό και τεχνικό προσωπικό, υπό την προϋπόθεση, ότι απασχολούνται σε δημόσιες δομές υγείας και πρόνοιας.

Περαιτέρω, οι σκοποί της Ομοσπονδίας, όπως εκτίθενται στο άρ. 2 του Καταστατικού της, κατατείνουν στην συνένωση και συνεργασία των σωματείων, στην οικονομική βελτίωση της θέσεως των εργαζομένων, στην ασφαλιστική προστασία και στην διασφάλιση των συνθηκών εργασίας. Επιπλέον, η Ομοσπονδία στοχεύει στην υπεράσπιση των δικαιωμάτων των εργαζομένων καθώς και των συνδικαλιστικών, οικονομικών, κοινωνικών, πολιτικών και δημοκρατικών τους ελευθεριών. Τέλος, σύμφωνα με το ως άνω καταστατικό, η αιτούσα επιδιώκει την πραγμάτωση των σκοπών της με κάθε νόμιμο μέσο, μεταξύ αυτών και μέσω της ασκήσεως ενδίκων βοηθημάτων ενώπιον των αρμοδίων Δικαστηρίων.

Με την προσβαλλόμενη απόφαση αυξήθηκε από 31-12-2023 το καταβαλλόμενο επίδομα ανθυγιεινής εργασίας για τους απασχολούμενους μέσω του Ειδικού Προγράμματος απασχόλησης 4.000 μακροχρόνια ανέργων στον δημόσιο τομέα της υγείας, χωρίς ωστόσο να δοθεί στην ως άνω απόφαση αναδρομική ισχύς, παρά το γεγονός, ότι οι εν λόγω εργαζόμενοι απασχολούνται υπό τις ίδιες συνθήκες με όλους τους μονίμους, αορίστου και ορισμένου χρόνου εργαζόμενους στον τομέα της Υγείας. Αποτέλεσμα αυτού είναι, ότι οι εν λόγω εργαζόμενοι, οι οποίοι σύμφωνα με το καταστατικό μας είναι μέλη μας, έχουν λάβει χαμηλότερο ποσό επιδόματος από τους λοιπούς απασχολούμενους στον χώρο της Δημόσιας Υγείας για το διάστημα από 1-1-2023 μέχρι και την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης στις 31-12-2023. Εκ της παραλείψεως της Διοικήσεως να προσδώσει αναδρομική ισχύ στην προσβαλλόμενη απόφαση τα μέλη μας, υφίστανται οικονομική βλάβη και συνεπεία αυτού παραδεκτώς ασκούμε την παρούσα αίτηση ακύρωσης, λαμβανομένου υπόψη και του γεγονότος, ότι το έννομο συμφέρον των συνδικαλιστικών οργανώσεων για την άσκηση αιτήσεως ακυρώσεως πράξεων, που θίγουν τα δικαιώματα των μελών τους έχει κριθεί δια της ΟΛΣΤΕ 668/2012 απόφασης του Δικαστηρίου Σας.

## **II. Η προσβαλλόμενη απόφαση.**

Με το άρ. 64 του ν.4430/2016 προβλέφθηκε: «1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Οικονομικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, καθώς και

του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μετά από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.), είναι δυνατή η ένταξη ομάδων ανέργων εγγεγραμμένων στα μητρώα του Ο.Α.Ε.Δ., με προτεραιότητα στους μακροχρόνια ανέργους και τις ευπαθείς ομάδες ανέργων, σε ειδικά προγράμματα απασχόλησης στο δημόσιο τομέα, όπως αυτός οριοθετείται από το άρθρο 51 του ν. 1892/1990 (Α` 101). Με την ίδια απόφαση καθορίζονται: α) οι φορείς υποδοχής και οι υποχρεώσεις τους, β) οι προϋποθέσεις συμμετοχής των δυνητικά ωφελουμένων, γ) τα κριτήρια επιλογής και κατάταξης των δυνητικά ωφελουμένων και η μοριοδότηση των κριτηρίων, δ) η διαδικασία ένταξης, η διάρκεια και οι όροι απασχόλησης, ε) η χρηματοδότηση των προγραμμάτων, οι αμοιβές των ωφελουμένων και η διαδικασία καταβολής των αποδοχών και των ασφαλιστικών εισφορών, στ) η διαδικασία για την αναστολή ή τη διακοπή της απασχόλησης ανέργου ή/και του προγράμματος, ζ) ο έλεγχος και η παρακολούθηση του προγράμματος και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την υλοποίησή του.».

2. Στους εντασσόμενους στα ειδικά προγράμματα απασχόλησης της παραγράφου 1 του παρόντος εφαρμόζεται η διάταξη του τρίτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 21 του Ν. 2190/1994 (Α 28). «3. Αρμόδιος φορέας για την υλοποίηση των προγραμμάτων του παρόντος είναι ο Ο.Α.Ε.Δ., ο οποίος εκδίδει δημόσια πρόσκληση για κάθε πρόγραμμα. Στην πρόσκληση εξειδικεύονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η διαδικασία υποβολής των αιτήσεων και των δικαιολογητικών, η υποβολή και εξέταση ενστάσεων, η κατάρτιση προσωρινών και οριστικών πινάκων κατάταξης, η διαδικασία υπόδειξης των ωφελουμένων, σύμφωνα με τον οριστικό πίνακα κατάταξης, η διαδικασία για την τοποθέτηση στους φορείς υποδοχής και λοιπές λεπτομέρειες εφαρμογής κάθε προγράμματος.».

4. Για τα παραπάνω προγράμματα είναι δυνατή η επιχορήγηση του Ο.Α.Ε.Δ. από πόρους του Π.Δ.Ε. (εθνικού και συγχρηματοδοτούμενου σκέλους) ή του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με μεταφορά αντίστοιχης πίστωσης.

5. Το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.) εποπτεύει την τήρηση των αρχών της αντικειμενικότητας και της διαφάνειας και ελέγχει τη νομιμότητα των διαδικασιών επιλογής των ανέργων. Αν κατά τον έλεγχο διαπιστωθεί ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις επιλογής ή δεν αποδεικνύονται τα κριτήρια βάσει των οποίων ο υποψήφιος κατατάχθηκε στον

*Οριστικό Πίνακα Κατάταξης, η ένταξή του ανακαλείται υποχρεωτικά, με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του φορέα υποδοχής».*

*Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση, που συνοδεύει την ως άνω διάταξη, η ρύθμιση αποσκοπεί στην «ανάσχεση της ανεργίας και ως έκτατο μέτρο, ιδρύεται η δυνατότητα σχεδιασμού και υλοποίησης προγραμμάτων απασχόλησης στον δημόσιο τομέα των μακροχρονίως ανέργων, καθώς η διαρκής και επί μακρόν απομάκρυνση τους από την εργασία μπορεί να έχει ανεπανόρθωτες συνέπειες στην πιθανότητα επαναπασχόλησης τους». Σύμφωνα δε με το από 12-12-2016 Δελτίο Τύπου της ΔΥΠΑ, το οποίο βρίσκεται αναρτημένο στην σελίδα αυτής «Το Πρόγραμμα έχει ως στόχο την άμεση αντιμετώπιση της μακροχρόνιας ανεργίας πληθυσμιακών ομάδων, που πλήττονται εξαιτίας της οικονομικής κρίσης και της μακράς ύφεσης, που υφίσταται η ελληνική οικονομία, βάσει των στοιχείων της εγγεγραμμένης ανεργίας του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού. Ειδικότερα, το ανωτέρω Πρόγραμμα αποσκοπεί: στη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης των μακροχρόνια ανέργων, στην αποτελεσματική στήριξη των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, στην κάλυψη κοινωνικών αναγκών, στην αναβάθμιση των παρεχόμενων προς τους πολίτες υπηρεσιών των φορέων Υγείας, στην βελτίωση των υποδομών των δημόσιων νοσοκομείων και τους εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου Υγείας, στην αναβάθμιση των προσόντων των μακροχρόνια ανέργων, στη σύζευξη των παραγωγικών ικανοτήτων των μακροχρόνια ανέργων με την κάλυψη κοινωνικών αναγκών».*

Κατ' εξουσιοδότηση της ως άνω διατάξεως, με την Κοινή Υπουργική Απόφαση οικ.55932/1016 (ΦΕΚ Β 3888/2.12.2016) «Ειδικό πρόγραμμα απασχόλησης 4.000 μακροχρόνια ανέργων στον δημόσιο τομέα της υγείας» αποφασίστηκε η κατάρτιση Ειδικού προγράμματος απασχόλησης 4.000 μακροχρόνια ανέργων στον δημόσιο τομέα της υγείας του άρθρου 64 του Ν. 4430/2016. Σύμφωνα με το άρ. 1 της ως άνω Κοινής Υπουργικής Απόφασης ορίστηκε ο στόχος και το αντικείμενο του προγράμματος ως εξής: «1. Το πρόγραμμα έχει ως στόχο την άμεση αντιμετώπιση της ανεργίας, ομάδων ανέργων, οι οποίοι κατέχουν τα γενικά, τυπικά ή/και πρόσθετα προσόντα πρόσληψης και μπορούν να εργαστούν στο δημόσιο τομέα της υγείας, με προτεραιότητα στους μακροχρόνια

άνεργους και τις ευπαθείς ομάδες ανέργων. 2. Αντικείμενο του προγράμματος είναι η απασχόληση μέσω της τοποθέτησης προσωπικού (εφεξής Ωφελούμενοι/ες) στο δημόσιο τομέα της υγείας, εφεξής Φορείς Υποδοχής σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 2 της παρούσας. Στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνονται και οι ενέργειες ορισμού των Φορέων Υποδοχής, οι κατηγορίες, οι κλάδοι και οι ειδικότητες, η κατάταξη και η σύζευξη των ομάδων ανέργων με προτεραιότητα στους μακροχρόνια ανέργους και τις ευπαθείς ομάδες ανέργων με τις θέσεις εργασίας των Φορέων Υποδοχής, η χρονική διάρκεια και οι όροι της απασχόλησης, η χρηματοδότηση του προγράμματος και οι αμοιβές των ωφελουμένων".

Το άρ. 2 παρ. 2 της ως άνω ΚΥΑ προέβλεψε, ότι αρμόδιος φορέας για την υλοποίηση, διαχείριση και παρακολούθηση του ως άνω προγράμματος είναι ο ΟΑΕΔ (πλέον ΔΥΠΑ) ενώ σύμφωνα με την παρ. 3 του ίδιου άρθρου ως φορείς Υποδοχής ορίζονται τα Γενικά Νοσοκομεία, τα Γενικά Νοσοκομεία-ΚΥ, τα Πανεπιστημιακά Γενικά Νοσοκομεία, οι Διοικήσεις Υγειονομικών Περιφερειών για τις Κεντρικές τους Υπηρεσίες, τα Κέντρα Υγείας, τα ΠΕΔΥ - Μονάδες Υγείας και τα ΠΕΔΥ - ΠΙ ή ΠΕΔΥ - ΠΠΙ, το Υπουργείο Υγείας για την Κεντρική Υπηρεσία του και την ΕΠΥ (Επιτροπή Προμηθειών Υγείας) καθώς και οι εποπτευόμενοι από το Υπουργείο Υγείας φορείς που είναι ο ΕΟΠΥΥ, ο ΟΚΑΝΑ, το ΚΕΘΕΑ, ο ΕΟΦ, το ΕΚΕΑ, το ΕΚΑΒ, η Ε.Κ.Α.Π.Υ (Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας) και το Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού" «ΕΟΜ (Εθνικός Οργανισμός Μεταμοσχεύσεων)». Η παρ. 4 του ίδιου άρθρου προβλέπει, ότι οι ανωτέρω Φορείς Υποδοχής θα απασχολήσουν τους ανέργους και θα πιστοποιούν την απασχόληση τους στον ΟΑΕΔ, προκειμένου να καταβληθεί το μισθολογικό και μη μισθολογικό κόστος.

Στο άρ. 10 της ως άνω Υπουργικής Απόφασης προβλέπονται οι υποχρεώσεις του Φορέα Υποδοχής ως εξής: «1. Ο Φορέας Υποδοχής με πλήρη ευθύνη του υποχρεούται να διασφαλίζει την ασφάλεια και υγεία των ωφελουμένων στον τόπο απασχόλησης τους ως προς όλες τις πτυχές και στο ίδιο επίπεδο προστασίας που παρέχεται και στους άλλους εργαζομένους του, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Κώδικα Νόμων για την Υγεία και την Ασφάλεια των Εργαζομένων (ΚΝΥΑΕ), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Ν. 3850/2010 (ΦΕΚ 84 Α`), καθώς και τις ειδικότερες σχετικές διατάξεις. 2. Ο Φορέας Υποδοχής υποχρεούται να απασχολεί

τους Ωφελούμενους στους κλάδους και τις ειδικότητες για τις οποίες έχουν προσληφθεί και εφόσον εξασφαλίσει ότι είναι κατάλληλοι για τη θέση στην οποία θα τοποθετηθούν. 3. Ο Φορέας Υποδοχής υποχρεούται να παρέχει στους Ωφελούμενους επαρκή και κατάλληλη εκπαίδευση για την εκτέλεση των καθηκόντων τους, καθώς και τις κατάλληλες οδηγίες όσον αφορά τους κινδύνους για την ασφάλεια και την υγεία τους. 4. Ο Φορέας Υποδοχής υποχρεούται να μην αναθέτει σε Ωφελούμενους καθήκοντα τα οποία απαιτούν εξειδικευμένη γνώση και εμπειρία η οποία δεν προκύπτει από τον κλάδο και την ειδικότητα τους».

Εκ των ως άνω διατάξεων προκύπτει, ότι οι ωφελούμενοι, που συμμετέχουν στο ως άνω πρόγραμμα είναι εργαζόμενοι με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου και παρέχουν τις υπηρεσίες τους υπό τους ίδιους πραγματικούς όρους και συνθήκες απασχόλησης, όπως και οι μόνιμοι και αορίστου χρόνου υπάλληλοι των φορέων παροχής υπηρεσιών υγείας. Τούτο δε προκύπτει περαιτέρω και εκ του γεγονότος, ότι οι εν λόγω ωφελούμενοι έχουν προσληφθεί βάσει των εκ του νόμου οριζόμενων τυπικών προσόντων για έκαστη θέση (ΠΕ Ψυχολόγων, ΔΕ Νοσηλευτικής κλπ).

Το άρ. 3 της ως άνω ΚΥΑ προέβλεψε τις ακαθάριστες μηνιαίες αποδοχές των ωφελούμενων ανά κατηγορία (ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ, ΥΕ) καθώς και το καταβαλλόμενο επίδομα επικινδύνου και ανθυγιεινής εργασίας. Συγκεκριμένα, το άρ. 3 παρ. 2 της ως άνω ΚΥΑ στην αρχική του μορφή πριν την τροποποίηση του με την προσβαλλόμενη, προέβλεπε: «2. α) Το επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας ορίζεται στα 150,00 ευρώ μηνιαίως για τις κάτωθι κατηγορίες: το Νοσηλευτικό προσωπικό όλων των κατηγοριών (ΠΕ Νοσηλευτικής, ΤΕ Νοσηλευτικής, ΔΕ Νοσηλευτικής, ΥΕ Βοηθητικό Υγειονομικό Προσωπικό, ΤΕ Επισκεπτών-τριών Υγείας, ΤΕ Μαιευτικής), ΠΕ Βιολόγων, ΠΕ Χημικών - Βιοχημικών, ΠΕ Ακτινοφυσικών, ΤΕ Ιατρικών Εργαστηρίων, ΔΕ Βοηθών Ιατρικών και Βιολογικών Εργαστηρίων, ΤΕ Ραδιολογίας - Ακτινολογίας, ΔΕ Χειριστών Ιατρικών Συσκευών, ΥΕ Προσωπικό Καθαριότητας. β) Το επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας ορίζεται στα 70,00 ευρώ μηνιαίως για τις κάτωθι κατηγορίες: Το τεχνικό προσωπικό με τις αντίστοιχες ειδικότητες (ΔΕ Θερμοδραυλικών - Υδραυλικών, ΔΕ Τεχνικού Αερίων, ΔΕ Συντηρητηών Κτιρίων, ΔΕ Ελαιοχρωματιστών, ΔΕ Ηλεκτρολόγων, ΔΕ Ηλεκτρονικών, ΔΕ Θερμαστών, ΔΕ Ηλεκτροτεχνιτών, ΔΕ Μηχανοτεχνιτών, ΔΕ Ψυκτικών, ΔΕ Ξυλουργών, ΔΕ Φανοποιών,

*ΔΕ Αποστειρωτών - Κλιβανιστών, ΠΕ Μηχανολόγων Μηχανικών, ΠΕ Πολιτικών Μηχανικών, ΤΕ Ηλεκτρολόγων Μηχανικών, ΤΕ Μηχανικών και ΤΕ Μηχανικών ειδικότητας Ηλεκτρονικών τεχνικών) και το προσωπικό που εργάζεται στην εστίαση και τον ιματισμό με τις αντίστοιχες ειδικότητες (ΥΕ Βοηθητικό προσωπικό Εστίασης, ΔΕ Μαγείρων) καθώς και οι ΥΕ Εργατών και ΥΕ Γενικών Καθηκόντων. Το επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας ορίζεται στα 150,00 ευρώ σε μηνιαία βάση και για την κατηγορία ΔΕ πληρωμάτων Ασθενοφόρων του ΕΚΑΒ».*

Με την προσβαλλόμενη απόφαση τροποποιήθηκε το άρ. 3 παρ. 2 της ως άνω Υπουργικής Απόφασης κατά τρόπο ώστε πλέον να προβλέπει: «2. Για την καταβολή του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας εφαρμόζεται αναλογικά η υπ' αρ. 2/35134/ΔΕΠ/5-4-2023 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 2611), όπως εκάστοτε ισχύει.». Η ισχύς της εν λόγω απόφασης ορίστηκε από την δημοσίευση αυτής, ήτοι από 31-12-2023. Με τον τρόπο αυτό, από επήλθε εξίσωση του καταβαλλόμενου επιδόματος ανθυγιεινής και επικινδύνου εργασίας μεταξύ των μονίμων, αορίστου και ορισμένου χρόνου υπαλλήλων που απασχολούνται σε φορείς υγείας και των ωφελούμενων του προγράμματος απασχόλησης μακροχρονίως ανέργων. Η υπ' αρ. 2/35134/ΔΕΠ/5-4-2023 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 2611), η οποία εφαρμόζεται κατά τα οριζόμενα στο άρ. 1 αυτής σε όλους τους μόνιμους και δόκιμους πολιτικούς υπαλλήλους και υπαλλήλους με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου και Ορισμένου Χρόνου (ΙΔΑΧΙΔΟΧ) του Υπουργείου Υγείας και των εποπτευόμενων φορέων του, προβλέπει την καταβολή του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας αναδρομικά από την 1-1-2023 (άρ. 3 παρ.3).

Την προσβαλλόμενη απόφαση προσβάλλουμε με την παρούσα αιτούμενοι την ακύρωση της κατά το μέρος, που η Διοίκηση παρέλειψε να προβεί σε εξίσωση του καταβαλλόμενου επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας από την 1-1-2023, ημερομηνία έναρξης ισχύος της υπ' αρ. 2/35134/ΔΕΠ/5-4-2023 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 2611) για τους ωφελούμενους του προγράμματος απασχόλησης μακροχρονίως ανέργων για τους κάτωθι λόγους:

**1<sup>ος</sup> Λόγος ακύρωσης κατά της προσβαλλόμενης.**



Η αρχή της ισότητας, την οποία καθιερώνει το άρθρο 4 παρ. 1 του Συντάγματος, αποτελεί συνταγματικό κανόνα, που επιβάλλει την ομοιόμορφη μεταχείριση των προσώπων, που τελούν υπό τις αυτές ή παρόμοιες συνθήκες. Ο κανόνας αυτός δεσμεύει τα συντεταγμένα όργανα της Πολιτείας και ειδικότερα τόσο τον κοινό νομοθέτη κατά την ενάσκηση της νομοθετικής λειτουργίας όσο και τη Διοίκηση, όταν θεσπίζει κατά νομοθετική εξουσιοδότηση κανονιστική ρύθμιση. Η παραβίαση της συνταγματικής αυτής αρχής ελέγχεται από τα δικαστήρια, ώστε να διασφαλίζεται η πραγμάτωση του κράτους δικαίου και η ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας εκάστου με ίσους όρους. Κατά τον δικαστικό αυτό έλεγχο, που είναι έλεγχος ορίων και όχι της ορθότητας των νομοθετικών επιλογών, αναγνωρίζεται στον κοινό νομοθέτη ή την κατ' εξουσιοδότηση θεσμοθετούσα Διοίκηση η ευχέρεια να ρυθμίσει με ενιαίο ή με διαφορετικό τρόπο τις ποικίλες προσωπικές ή πραγματικές καταστάσεις και σχέσεις, λαμβάνοντας υπόψη τις υφιστάμενες κοινωνικές, οικονομικές, επαγγελματικές ή άλλες συνθήκες, που συνδέονται με κάθε μια από τις καταστάσεις ή σχέσεις αυτές, με βάση γενικά και αντικειμενικά κριτήρια, που βρίσκονται σε συνάφεια προς το αντικείμενο της ρυθμίσεως. Πρέπει όμως η επιλεγόμενη ρύθμιση να κινείται μέσα στα όρια που διαγράφονται από την αρχή της ισότητας και τα οποία αποκλείουν τόσο την εκδήλως άνιση μεταχείριση με τη μορφή της εισαγωγής καθαρά χαριστικού μέτρου μη συνδεομένου προς αξιολογικά κριτήρια ή της επιβολής αδικαιολόγητης επιβαρύνσεως, όσο και την αυθαίρετη εξομοίωση διαφορετικών καταστάσεων ή την ενιαία μεταχείριση προσώπων που τελούν υπό διαφορετικές συνθήκες, με βάση όλως τυπικά ή συμπτωματικά ή άσχετα μεταξύ τους κριτήρια (ΣτΕ Ολομ. 2396/2004, 1252, 1253/2003).

Στην υπό κρίση περίπτωση, η κανονιστικώς δρώσα διοίκηση αναγνωρίζουσα την αδικαιολόγητη δυσμενή διάκριση, που εισάγονταν από το αρ. 3 της υπ' αρ. οικ.55932/1016 (ΦΕΚ Β 3888/2.12.2016) Κοινής Υπουργικής Αποφάσεως, αφού με αυτήν προβλέπονταν η καταβολή επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας, κατώτερου του αντίστοιχου επιδόματος, που καταβάλλονταν στους μονίμους, αορίστου και ορισμένου χρόνου υπαλλήλους των δημόσιων νοσηλευτικών ιδρυμάτων, εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση, εξισώνοντας από 31-12-2023 το καταβαλλόμενο

επίδομα της κατηγορίας αυτής απασχολούμενων. Πλην όμως, κατά παράβαση της αρχής της ισότητας, η κανονιστικώς δρώσα διοίκηση παρέλειψε να προσδώσει στην εν λόγω απόφαση αναδρομικότητα από την έναρξη ισχύος της υπ' αρ. 2/35134/ΔΕΠ/5-4-2023 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 2611), αίροντας με τον τρόπο αυτό τις συνέπειες της δυσμενούς διακρίσεως, με αποτέλεσμα, οι ωφελούμενοι του ως άνω προγράμματος να έχουν λάβει για τις προσφερόμενες υπηρεσίες τους, επίδομα κατώτερο του αντίστοιχου των λοιπών συναδέλφων τους (ακόμα και των εργαζόμενων με συμβάσεις ορισμένου χρόνου) για συνολικό διάστημα 12 μηνών.

Η ως άνω διαφοροποίηση στο καταβαλλόμενο επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας, παρίσταται αδικαιολόγητη, δεδομένου, ότι το εν λόγω επίδομα συνιστά αντιστάθμισμα για την παροχή εργασίας, με συγκεκριμένη ειδικότητα και σε συγκεκριμένο (επικίνδυνο και ανθυγιεινό) εργασιακό περιβάλλον. Ουδόλως δε τα προσόντα αλλά και καθήκοντα των ειδικοτήτων, με τις οποίες έχουν προσληφθεί οι ωφελούμενοι αλλά και το εργασιακό περιβάλλον, στο οποίο παρέχουν τις υπηρεσίες τους διαφοροποιούνται από τα αντίστοιχα των λοιπών συναδέλφων τους ούτε βεβαίως μπορεί να νοηθεί μία τέτοια διαφοροποίηση, ανάλογα με το είδος της εργασιακής σχέσεως των εργαζομένων, όπως εν προκειμένω συνέβη.

Ούτε, βεβαίως, μπορεί να υποστηριχθεί, ότι οι εν λόγω εργαζόμενοι παρέχουν τις υπηρεσίες τους υπό διαφορετικές συνθήκες, αφού σύμφωνα με το πλαίσιο, που διέπει το εν λόγω πρόγραμμα, η πρόσληψη και η απασχόληση τους εντάσσεται πλήρως στην λειτουργική δομή και οργάνωση των φορέων υποδοχής και δη των νοσηλευτικών ιδρυμάτων. Μοναδικό στοιχείο διαφοροποίησης των λόγω εργαζόμενων είναι το είδος της εργασιακής τους σχέσεως, ήτοι η παροχή των υπηρεσιών τους με συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου ωφελουμένων και ουχί ως μόνιμοι ή αορίστου ή ορισμένου χρόνου εργαζόμενοι. Το στοιχείο, ωστόσο, αυτό δεν παρέχει επαρκές έρεισμα, που να δικαιολογεί την εις βάρος τους διαφοροποίηση δεδομένου, ότι οι συνθήκες εργασίας αλλά και το περιβάλλον, που δικαιολογεί την καταβολή επιδόματος επικινδύνου και ανθυγιεινής εργασίας είναι το αυτό με τις λοιπές κατηγορίες εργαζομένων, ασχέτως της νομικής φύσεως της εργασιακής σχέσης του προσωπικού.

Συνεπεία αυτού, η προσβαλλόμενη απόφαση η οποία εξίσωσε αναδρομικά την καταβολή του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας στους ωφελούμενους του προγράμματος απασχόλησης μακροχρονίως ανέργων είναι αντίθετη προς την συνταγματικά κατοχυρωμένη αρχή της ισότητας και πρέπει κατά τούτο και μόνο να ακυρωθεί.

## **2<sup>ος</sup> Λόγος ακυρώσεως- Παραβίαση κατ' ουσία διάταξης νόμου.**

Η ρήτρα 4 της Κοινοτικής Οδηγίας 1999/70/ΕΚ προβλέπει τα εξής «1. Όσον αφορά τις συνθήκες απασχόλησης, οι εργαζόμενοι ορισμένου χρόνου δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται δυσμενώς σε σχέση με τους αντίστοιχους - εργαζομένους αορίστου χρόνου μόνον επειδή έχουν σύμβαση ή σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους». Η ως άνω ρήτρα έχει ενσωματωθεί στο ελληνικό δίκαιο με το άρ. 4 του Προεδρικού Διατάγματος 164/2004 «Ρυθμίσεις για τους εργαζομένους με συμβάσεις ορισμένου χρόνου στο δημόσιο τομέα», το οποίο προβλέπει τα εξής: «Όσον αφορά στους όρους και στις συνθήκες απασχόλησης, οι εργαζόμενοι ορισμένου χρόνου δεν επιτρέπεται, εκ μόνου του λόγου ότι η σύμβασή τους είναι ορισμένου χρόνου, να αντιμετωπίζονται δυσμενώς σε σχέση με τους αντίστοιχους εργαζομένους αορίστου χρόνου».

Όπως γίνεται δεκτό από την νομολογία του ΔΕΕ, (απόφαση της 3ης Ιουνίου 2021, Servicio Aragonés de Salud, C-942/19, EU:C:2021:440), η συμφωνία-πλαίσιο εφαρμόζεται στο σύνολο των εργαζομένων, που παρέχουν αμειβόμενες υπηρεσίες στο πλαίσιο σχέσεως εργασίας ορισμένου χρόνου, που τους συνδέει με τον εργοδότη τους. Κατά πάγια δε νομολογία, προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσον οι ενδιαφερόμενοι εκτελούν την ίδια ή παρόμοια εργασία κατά την έννοια της συμφωνίας-πλαισίου, πρέπει να εξετάζεται, σύμφωνα με τη ρήτρα 3, σημείο 2, και τη ρήτρα 4, σημείο 1, της συμφωνίας-πλαισίου, εάν λαμβανομένου υπόψη ενός συνόλου παραγόντων, όπως η φύση της εργασίας, η απαιτούμενη κατάρτιση και οι όροι εργασίας, μπορεί να θεωρηθεί, ότι τα πρόσωπα αυτά ευρίσκονται σε συγκρίσιμη κατάσταση (απόφαση της 16ης Ιουλίου 2020, Governo della Repubblica italiana, C-658/18, EU:C:2020:572, σκέψη 143). Αν αποδεικνύεται ότι, κατά τη

διάρκεια της απασχολήσεώς τους, οι εργαζόμενοι ορισμένου χρόνου ασκούσαν τα ίδια καθήκοντα με τους εργαζομένους αορίστου χρόνου τους οποίους απασχολούσε ο ίδιος εργοδότης ή κατείχαν την ίδια θέση με αυτούς, πρέπει να γίνεται δεκτό ότι οι δύο αυτές κατηγορίες εργαζομένων ευρίσκονται σε συγκρίσιμη κατάσταση (απόφαση της 16ης Ιουλίου 2020, *Governo della Repubblica italiana*, C-658/18, EU:C:2020:572, σκέψη 144). Επιπροσθέτως, κατά πάγια νομολογία του ΔΕΕ, ο όρος «αντικειμενικοί λόγοι», όπως χρησιμοποιείται στη ρήτρα 4, σημείο 1, της συμφωνίας-πλαisiού, πρέπει να γίνεται αντιληπτός υπό την έννοια ότι δεν είναι δυνατό να δικαιολογηθεί διαφορετική μεταχείριση μεταξύ των εργαζομένων ορισμένου χρόνου και των εργαζομένων αορίστου χρόνου για τον λόγο ότι αυτή προβλέπεται από γενικό και αφηρημένο κανόνα του εθνικού δικαίου, όπως είναι ο νόμος ή η συλλογική σύμβαση (απόφαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2018, *Motter*, C-466/17, EU:C:2018:758, σκέψη 36). Η ως άνω έννοια απαιτεί να δικαιολογείται η διαπιστωθείσα διαφορετική μεταχείριση από την ύπαρξη σαφών και συγκεκριμένων στοιχείων, που να χαρακτηρίζουν τον υπό εξέταση όρο απασχόλησης στο ειδικό πλαίσιο, όπου εντάσσεται και επί τη βάσει αντικειμενικών και διαφανών κριτηρίων, προκειμένου να ελεγχθεί αν η διαφορετική μεταχείριση εξυπηρετεί πραγματικές ανάγκες, είναι κατάλληλη προς επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού και αναγκαία προς τούτο (απόφαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2018, *Motter*, C-466/17, EU:C:2018:758, σκέψη 37).

Η προσβαλλόμενη απόφαση, κατά το μέρος, που παρέλειψε να προσδώσει αναδρομικότητα στην εξίσωση του καταβαλλόμενου επιδόματος επικινδύνου και ανθυγιεινής εργασίας στους ωφελούμενους του προγράμματος απασχόλησης μακροχρονίως ανέργων τελεί σε αντίθεση προς τις διατάξεις της ρήτρας 4 της Κοινοτικής Οδηγίας 1999/70/EK αλλά και της διάταξης του άρ. 4 του πδ 164/2004, χωρίς να συντρέχει αντικειμενικός λόγος, που να δικαιολογεί μία τέτοια δυσμενή διάκριση, αφού οι ωφελούμενοι του ως άνω προγράμματος παρέχουν τις υπηρεσίες τους με βάση τα ίδια τυπικά προσόντα, στο ίδιο αντικείμενο, στις ίδιες συνθήκες και με τις ίδιες υποχρεώσεις και επιβάρυνση της υγείας τους, όπως και οι λοιποί μόνιμοι και αορίστου χρόνου εργαζόμενοι των φορέων παροχής υπηρεσιών υγείας.

Εξάλλου, η φύση του επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας, το οποίο αποτελεί αντιστάθμισμα για την παροχή εργασίας σε περιβάλλον και με όρους, που επιβαρύνουν την υγεία του εργαζόμενου, δεν δύναται να δικαιολογήσει την διαφορετική μεταχείριση μεταξύ των διαφορετικών κατηγοριών εργαζομένων.

Συνεπεία των ανωτέρω, η προσβαλλόμενη κατά το μέρος, που προέβλεψε, ότι η εξίσωση του καταβαλλόμενου επιδόματος ανθυγιεινής και επικινδύνου εργασίας των εργαζόμενων με προγράμματα απασχόλησης μακροχρονίως ανέργων και των μονίμων, αορίστου και ορισμένου χρόνου εργαζόμενων στους φορείς παροχής υπηρεσιών υγείας, επέρχεται από 31-12-2023 και ουχί αναδρομικά από 1-1-2023, ημερομηνία εφαρμογής της υπ' αρ. 2/35134/ΔΕΠ/5-4-2023 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 2611) είναι ακυρωτέα.

**Επειδή** τα ανωτέρω είναι νόμιμα, βάσιμα και αληθή.

**Επειδή** η παρούσα ασκείται εμπροθέσμως και εν γένει παραδεκτώς και πρέπει να γίνει δεκτή στο σύνολο της.

#### **ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ**

Και με την επιφύλαξη όσων λόγων ακυρώσεως προτιθέμεθα να προσθέσουμε στο μέλλον

#### **ΑΙΤΟΥΜΕΘΑ**

**Να γίνει δεκτή** η παρούσα.

**Να ακυρωθεί** η προσβαλλόμενη υπ' αρ. 113367/28-12-2023 απόφαση των Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, «Τροποποίηση της υπ' αρ. οικ.55932/1016/2-12-2016 (Β 3888) κοινής υπουργικής απόφασης, όπως ισχύει περί ειδικού προγράμματος απασχόλησης ανέργων στο δημόσιο τομέα της υγείας, σύμφωνα με το άρθρο 64 του ν.4430/2016 (Α 205)» (ΦΕΚ Β 7514/31-12-2023) κατά το μέρος, που προέβλεψε, ότι η υπ' αρ. υπ' αρ. 2/35134/ΔΕΠ/5-4-2023 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 2611) εφαρμόζεται από 31-12-2023 και ουχί αναδρομικά από 1-1-2023.

**Να καταδικαστεί** το καθ' ου στην εν γένει δικαστική μας δαπάνη.

Πληρεξουσία Δικηγόρο και αντίκλητο ορίζουμε την δικηγόρο Αθηνών Μαρία Μαγδαλινή Τσίπρα, κάτοικο Αθηνών, οδός Μαυρομματαίων αρ. 11. ΑΜΔΣΑ 21969, [mtsipra@otenet.gr](mailto:mtsipra@otenet.gr), 210 3302240.

**Αθήνα, 26 Φεβρουαρίου 2024**

**Η πληρεξουσία Δικηγόρος**